

Onze PHC vrijwilligers

In maart 1984 werd er in Trinity hospital een PHC taakgroep in het leven geroepen. De eerste twee jaar lag de focus op een heroriëntatie met betrekking tot de doelstellingen en principes van het 'Primary Health Care' concept. Ook beoogde men het contact met de lokale bevolking te verbeteren, omdat daar in het ziekenhuis geen structurele benadering voor bestond.

In 1986 was het PHC team klaar om in het verzorgingsgebied van het ziekenhuis, met en voor de bevolking, 'outreach' activiteiten te gaan ontplooiën. Als een eerste bescheiden stap werd de bevolking van het gebied rond Mbwazi, op zo'n 5 km van het ziekenhuis, benaderd met een voorstel tot de ontwikkeling van PHC activiteiten in hun gemeenschap.

De bevolking werd gevraagd enkele mensen uit hun midden te kiezen om tot PHC vrijwilligers getraind te worden. Bovendien werd er voorgesteld om, op lokaal niveau, activiteiten op te starten om de groei van zuigelingen en peuters te monitoren. In feite zou er een soort consultatie bureau komen. Deze voorstellen werden goed ontvangen, vrijwilligers werden geselecteerd en naar het Trinity ziekenhuis gestuurd voor een korte training.

Deze vrijwilligers zijn verantwoordelijk voor de organisatie van een maandelijkse groei monitoring sessie in hun gemeenschap. Dit PHC team van Trinity komt daarvoor naar de door de gemeenschap aangewezen locatie, vaak onder een boom of in een eenvoudig onderkomen. De vrijwilligers ontvangen de moeders met hun kinderen, wegen de kinderen en vullen het gewicht in op een z.g.n. groeikaart: een in drieën gevouwen kaart, waarvan de binnenkant wordt ingenomen door de groeicurve en registratie van de gegeven vaccinaties. Op de buitenkant is ruimte voor enkele korte notities met betrekking tot het kind, zoals klachten die de moeder uit, het gegeven advies en eventuele behandeling. Verder geven de vrijwilligers voorlichting over het onderwerp dat voor die gelegenheid op het programma staat, zoals voeding, immunisaties, hygiëne, zoals het belang van latrines en het regelmatig wassen van de handen, enz.

Al vrij snel nadat dit initiatief van start ging, kwamen mensen van andere streken naar de PHC coördinator met het verzoek zo'n activiteit ook in hun gebied op te zetten.

Zo kwam het tot zes plaatsen, verspreid over het verzorgingsgebied van het Trinity ziekenhuis, waar maandelijks een soort consultatiebureau wordt gehouden door het PHC team, aangevuld met en ondersteund door vrijwilligers vanuit de plaatselijke bevolking. Na Mbwazi kwamen Phalamanga, Ng'ombe, Chitseko, Nchacha-Kalulu, en Mpembamoyo aan de beurt.

Dit betekent dat moeders in deze ver van het ziekenhuis afgelegen locaties, niet meer met hun kleintjes op de rug en soms een ander al weer in de buik of aan de hand, te voet die vele kilometers naar het ziekenhuis af hoeven te leggen voor de monitoring en vaccinaties van hun kinderen. Deze diensten worden nu in hun eigen gemeenschap aangeboden !

De vele vrijwilligers die ondanks hun eigen armoede en vaak zware leven, bereid zijn om zich in te zetten tijdens deze maandelijkse sessies, vormen het hart van het hele PHC gebeuren. Na verloop van tijd werd een aantal van hen, die werkzaam zijn in de verder van het ziekenhuis gelegen gemeenschappen, na een korte training, ook voorzien van eenvoudige medicaties. Zodoende kunnen zij enkele veel voorkomende, ongecompliceerde en eenvoudig te behandelen kwalen

als koorts, malaria en diarree, ter plekke behandelen. Op hen wordt ook tussendoor, zelfs 's nachts, vaak een beroep gedaan. Sommigen van hen, zoals Mai (Mevr.) Bonyani en Bambo (M.) Tembo op de twee foto hierboven, doen dit werk al vanaf het eerste uur, dat is dus al bijna 25 jaar!!

Zelf was ik [Peter Cuppen] de eerste zes jaar verantwoordelijk voor het opzetten en uitbouwen van het PHC programma van Trinity en heb ik met velen van hen jarenlang intensief samengewerkt, met veel plezier en groot respect voor hun enthousiaste en baatzuchtige inzet. Zij vormen, m.i., de ruggengraat van het PHC programma, die in hun respectievelijke gemeenschappen, het PHC gebeuren handen en voeten geven en de ogen en oren van het ziekenhuis team zijn!

Een flinke groep van de huidige vrijwilligers zijn momenteel (2015) al meer dan 25 jaar (!) actief als zodanig. Hoog tijd dus om ze eens in het zonnetje te zetten en dat gebeurde op 21 juni dit jaar, tijdens mijn bezoek aan Muona. Het werd een feestelijke dag met dans, zang, speeches (die horen er nu eenmaal bij in Malawi), sketches, de uitreiking van presentjes en getuig schriften (zie foto) en als afronding, een goede maaltijd, waarna iedereen, voldaan en tevreden weer huiswaarts toog!

